

2024

ХІІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ НАУКИ В КРАЇНАХ ЄВРАЗІЇ**

30 квітня 2024 р.

Переяслав

ЗМІСТ**СЕКЦІЯ: БІОЛОГІЧНІ НАУКИ**

Галина Кречівська, Назар Хом'як (Дрогобич, Україна) ДОСЛІДЖЕННЯ ВИДОВОГО Й КІЛЬКІСНОГО СКЛАДУ ПТАХІВ ЕКОПАРКУ «СТУДЕНТСЬКИЙ» м. ДРОГОВИЧА.....	5
Руслан Яворіаський, Юлія Карпець, Катерина Савенюк (Тернопіль, Україна) ЕКОЛОГО-ЦЕНОТИЧНА СТРУКТУРА РОДИНИ CYPERACEAE L. SI. NIL У ФЛОРИ ГУСЯТИНСЬКОГО (НИНІ ЧОРТКІВСЬКОГО) РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	6

СЕКЦІЯ: ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОЛОГІЯ

Михайло Погребняк (Київ, Україна) ГЕОЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ОСУШЕННЯ БОЛІТ НА ПОЛІССІ.....	10
Анастасія Руденко (Київ, Україна) ПРОБЛЕМА ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ (КЕЙС СЕЛИЩА МЕЖОВА).....	11

СЕКЦІЯ: ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Анастасія Гавриляк (Дрогобич, Україна) РОЗПОРЯДНІ ДОКУМЕНТИ СТВОРЮВАНІ ОРГАНАМИ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ.....	14
Анастасія Драган (Дрогобич, Україна) ЕЛЕКТРОННІ ДОКУМЕНТИ. ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	15

СЕКЦІЯ: ЕКОЛОГІЯ

Данило Блашко (Київ, Україна) РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОСВІТИ У 21 СТОЛІТТІ.....	18
---	----

СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА

Кучмай Олександра, Морозюк Марина (Київ, Україна) РОЛЬ АВІАЦІЙНОЇ ЛОГІСТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЛОБАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	20
Тетяна Пушкар (Боярка, Україна) ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	21
А.С. Спіцина, Б.Ю. Галицький (Київ, Україна) КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПОТЕНЦІАЛУ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЙОГО РОЗВИТКУ.....	22

СЕКЦІЯ: МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Тетяна Павловська-Єжова (Київ, Україна) РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТЬОГО УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	26
--	----

СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА

P.S. Aļieva, D.A. Isakova (Taraz, Kazakhstan) DEVELOPMENT OF COGNITIVE ACTIVITY IN PRESCHOOL CHILDREN.....	29
Софія Безугла (Дніпро, Україна) ПРОБЛЕМА ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДИК ВИХОВАННЯ, ЩО ПРОВОКУЮТЬ РІЗНОТИПОВІ ПОРУШЕННЯ У ДІТЕЙ.....	31
Наталія Винницька, Ольга Кромпашик (Дрогобич, Україна) МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-КВЕСТУ ЯК ЗАСОБУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	34
Наталія Винницька, Соломія Пилипів (Дрогобич, Україна) РОЗВИТОК ЛОГІЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЧЕРЕЗ ДИДАКТИЧНУ ГРУ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	36
Наталія Винницька, Людмила Труш (Дрогобич, Україна) ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	38
Соломія Ілляш, Іванна Кінаш (Дрогобич, Україна) ТРИВОЖНІСТЬ ЯК ПРОЯВ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ УЧНЯ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	39
Володимир Ковальчук, Марина Парашин (Дрогобич, Україна) ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	40

СЕКЦІЯ: МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Тетяна Пааловська-Єжова
(Київ, Україна)РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТЬОГО УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

*Творча особистість — це людина, яка має
високий рівень знань і вміння відійти
звичайне, шаблонне.
Для творчої особистості
потреба у творчості навальна й необхідна.*
О. ТУРИНІНА

Одним із пріоритетних завдань закладів вищої і середньої освіти є підготовка фахівця, який швидко адаптується до умов сьогодення, має емоційну стійкість, критичне мислення, вміння працювати в команді, креативно реагує на динамічні зміни ситуацій, здатен перетворити навчання на цікавий творчий процес. В області культури й мистецтва, зокрема музичного мистецтва, творча особистість займає особливе місце. Я. Гусак-Шеловська зазначає, що музика є могутнім засобом емоційної регуляції людини. У сучасному суспільстві музика – одне з найбільш масових явищ. Величезні потоки музичної інформації супроводжують сучасну людину і сприймаються нею як неминучість. [2, с. 52].

Актуальність теми дослідження. Аналіз сучасних тенденцій показав, що у системі музично-педагогічної освіти загострилися протиріччя між потребами суспільства у фахівцях високого рівня і рівнем вивчення предметів мистецького спрямування в загальноосвітніх закладах; названими у закладах вищої і фаховій переданній освіті можливостями для ефективного формування професійного мислення вчителів музики і ступенем їх реалізації на практиці; потребами майбутнього вчителя в самопізнанні, самоудосконаленні, самореалізації та обмеженими можливостями, які існують в умовах навчального процесу. «Сучасна українська музична педагогіка перебуває на шляху вивчення об'єктивних закономірностей виховання та навчання музики, вироблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо формування музично розвиненої культуротворчої особистості XXI ст.» [3, с. 8]. Роль першої сфери в освітньому процесі по праву належить вчителю. Саме від того, як буде налаштована ця сфера, багато в чому залежить задоволення від навчання та кінцевої результату освіти [7].

Отже, перед навчальними закладами з підготовки фахівця з музичного виховання постають важливі завдання: *зобробити майбутнього вчителя загальними методами оволодіння новими знаннями і сформувати такі якості студента, які дозволять йому самостійно, творчо засвоювати і переробляти музичну інформацію.*

Мета дослідження - пошук шляхів актизації творчого потенціалу майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі навчальної діяльності, зокрема, інструментальної підготовки. Психологічним проблемам творчої діяльності, вихованню креативних, творчих особистостей присвячені монографії, навчальні посібники, публічні лекції відомих вітчизняних науковців О. Губенка, Л. Ільїної, Н. Карпенка, О. Кульчицької, В. Мозько, О. Музіка, С. Терно, О. Туриніної, С. Сивоївої. Проблеми розвитку творчого потенціалу в професійній підготовці сучасного фахівця-музиканта висвітлені в роботах І. Бойчук, О. Олексюк, С. Опійник, С. Науменко, О. Ростовського, О. Рудницької, В. Шульгіної, які досліджували різні аспекти практичної підготовки студентів спільно з аналізом музично - освітньої діяльності.

Якими ж індивідуальними рисами повинна володіти творча особистість? Спираючись на думку американського вченого-психолога Дж. Пілфорда, Р. Стернберга, А. Олаха, П. Міцха визначає, як

- прагнення знайти власне, відмінне від інших рішення;
- здатність йти на розумний ризик;
- готовність долати перешкоди;
- толерантність до невизначеності;
- готовність протистояти думці навколишніх;
- розвинене естетичне почуття, прагнення до краси [4, с. 71].

Зусилля вчених у сучасному освітньому просторі спрямоване на пошук шляхів реформування освіти з метою підготовки широко освічених, креативних фахівців з інноваційним стилем мислення, здатних творчо підходити до планування навчального процесу залежно від конкретних обставин, напольгливих в опануванні новими методами та технологіями навчання. У зв'язку з цим актуальним постає питання проблемного навчання, яке дозволяє поєднувати відтворення знань з їх творчим застосуванням, позитивним особистісним ставленням до самостійної пізнавальної діяльності.

Автором концепції проблемного навчання вважається американський психолог і педагог Дж. Брунер. В основі його теорії лежать ідеї структуризації навчального матеріалу і домінуючої ролі інтуїтивного мислення в процесі засвоєння нових знань. Важливий внесок у розвиток теорії та методики розв'язання питань проблемного навчання зробили такі вітчизняні вчені у галузі педагогіки і психології, як А. Олексюк, Н. Буринська, В. Герасимчук, А. Матюшин, В. Паламарчук, Ю. Руденко, О. Топузов, М. Фіцула. Різн

аспекти проблемного навчання висвітлені в публікаціях Ю. Бистрової, А. Гурман, Н. Миронук, О. Повідайник, О. Продеус, Н. Щойної, В. Ягупова та ін.

За А. Алексюком, проблемне навчання - це система прийомів, які забезпечують цілеспрямовані дії педагога з організації включення механізмів мислення та поведінки студента за допомогою проблемних ситуацій [5, с. 2]. Проблемне навчання сприяє не тільки придбанню необхідної системи знань, умінь і навичок, а й досягненню високого рівня розумового розвитку, формуванню здатності до самонавчання, самоосвіти. Для проблемного навчання відповідно до сучасної дидактики найбільш доцільні такі методи навчання, як пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький. *Пояснювально-ілюстративний і репродуктивний методи* одного рівня пізнавальної активності - це показ викладача, пояснення і виконання по заданому зразку. *Проблемний виклад* - викладач виявляє і класифікує проблеми, формулює гіпотези, демонструє способи їх перевірки. *Частково-пошуковий метод (варіативний)* - поступова підготовка до самостійної постановки і вирішення проблеми. Студент бере участь в бесідах, опановує прийоми аналізу навчального матеріалу з метою постановки проблеми і знаходження шляхів її вирішення. *Дослідницький метод* - метод наукового пізнання, формування усвідомлених і глибоко застосованих знань, пошукова творча діяльність для рішення нових проблем. На думку О. Алексюк, викладач творчо застосовуючи дидактичні принципи і глибокі методи навчання, має можливість досягти оптимального результату в музичному розвитку учня [6, с. 108].

Важливим напрямком підготовки фахівця з музичного мистецтва є навчання гри на музичному інструменті і формування в процесі навчання виконавських компетентностей. Проблемність у виконавстві - це пошук методів, прийомів, способів роботи над музичним твором шляхом глибокого аналізу і розуміння закономірностей музичного розвитку, подолання труднощів музичного змісту і музичної форми через осмислення логіки твору. О. Алексюк вважає, що проблемно-пошукові ситуації активізують музичну діяльність, концентрують слухову увагу, спонукають мислити, розмірковувати, розвивають творчі здібності [6, с. 125]. Якісна інструментальна підготовка фахівця з музичного мистецтва є засобом активізації і стимулювання процесу формування власного інтерпретаційного стилю виконання. Стимулювання інтересу до музичної діяльності сприяє створенню ситуації успіху в процесі виконавської практики. Проблемне навчання є необхідним компонентом у підготовці майбутнього педагога в області музичного виконання і передбачає обов'язкове оволодіння прийомами самостійного придбання знань і подальше їх використання.

Застосовуючи традиційну методику викладач, як правило, користується пояснювально-ілюстративними методами, репродуктивними методами, обмежуючи можливість студенту самостійного пошуку вирішення проблеми. На обмеженість такої методики вказує О. Алексюк: «Діяльність викладача музики ніяк не може перетворюватися на механічне виконання методичних вказівок, це має бути творчий процес, який повинен враховувати ті зміни, які відбуваються у кожного покоління учнів» [6, с. 108].

Повноцінне оволодіння творів у класі інструментальної підготовки здійснюється в процесі виконавської діяльності. Пізнання художнього образу відбувається шляхом подолання труднощів музичного змісту і музичної форми через осмислення логіки розвитку основного тематичного матеріалу. Частково-пошуковий і проблемний методи спонукають студента до творчого пошуку виконавської інтерпретації. У спілкуванні з студентом викладач може надати рекомендаційні поради, що стосуються принципових особливостей і найбільш важливих деталей виконання, залишаючи студентів свободу для виявлення власної ініціативи. А тонке спостереження під час виконання студентом творів дає можливість викладачеві зрозуміти рівень розвитку студента і які недоліки вимагають додаткових форм роботи. «Підбадьорення та позитивна оцінка дають змогу створити обстановку розкритості, безпосередності, яка конче потрібна для творчості» [6, с. 126].

Необхідною умовою формування фахових компетенцій здобувачів вищої і фахової переданної освіти є реалізація отриманих знань і умінь на педагогічній практиці, в позанавчальній діяльності. Робота з хороми колективом, підбір акомпанементу до дитячої пісні, читання з листа, показ самостійно підготовленого твору педагогічного репертуару, бесіда про музику, розрахована на різну вікову аудиторію, анування творів розвиває позитивне ставлення до професійної діяльності. Формуванню творчого інтересу вчителя музики до майбутньої професії сприяють професійні конкурси, зокрема конкурси інструментально-виконавської майстерності. Систематична участь студентів у позанавчальній творчій діяльності створює цілісність процесу формування особистості, розвиває духовні і фізичні потреби, інтереси, а значить і творче професійне мислення майбутнього фахівця. Таким чином, в процесі професійної підготовки здобувачів вищої і переданної музичної освіти однаково важливим є і те, що придбано студентом в ході його занять, і те, якими шляхами досягалися ті чи інші результати.

Висновки. Отже, розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі інструментальної підготовки передбачає творчу синергію викладача та студента через застосування різних методів, прийомів та способів роботи над музичним твором. Це забезпечує розвиток у студентів готовності і вміння самостійно і творчо застосовувати знання для вирішення практичних завдань.

Література:

1. Турніна О. Л. Психологія творчості. Науч. посібник. Вип. 2 - К.: МАУП, 2018. - 160 с

2. Гусак-Шкловська Я. Функціональна музика як спосіб підвищення працездатності і покращення самопочуття/ Я. Д. Гусак-Шкловська //Харьковская наука і технологія. - 2013. - № 1. - с. 52-55.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Khnt_2013_1_19
3. Шупльіна В. Д. Українська музична педагогіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. – Вид. 3-тє, допов. / В. Д. Шупльіна. – К.: НАКООМ, 2016. – 264 с.
4. Міщенко Л.П. Психологія творчості. Навчальний посібник. - Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. - 448 с.
5. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія, теорія: Посібник А.М. Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
6. Олексюк О.М. Музична педагогіка:навчальний посібник/О.М. Олексюк. - К.: Київ. університет ім. Б. Грінченка, 2013.-248с.
7. Сергій Терно. Освітні інструменти критичного мислення. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CTFT102+2018_T3 -